

Wymagania dotyczące prac dyplomowych na jednolitych studiach magisterskich na kierunku PSYCHOLOGIA

Instytut Psychologii UZ Struktura pracy magisterskiej obowiązująca od roku akademickiego 2024/2025

Praca magisterska świadczy o opanowaniu przez jej autora warsztatu naukowego, w tym znajomości najnowszej literatury przedmiotu, metodologii badań psychologicznych oraz nawiązuje do najlepszych wzorców obowiązujących w obszarze badań psychologicznych również w wymiarze etyki. Praca magisterska stanowi raport z badania/badań i zachowuje strukturę typowego artykułu empirycznego, który mógłby być opublikowany w psychologicznym czasopiśmie naukowym.

STRUKTURA PRACY

do wyboru **wariant A** lub **wariant B** – różnica dotyczy pierwszego i drugiego rozdziału pracy

WARIANT A

Strona tytułowa

Streszczenie w języku polskim i angielskim oraz **słowa kluczowe**

Spis treści z numeracją stron

Wstęp powinien określić znaczenie podjętych badań, wskazanie głównego problemu badawczego, jego osadzenie w aktualnej wiedzy psychologicznej oraz zapowiedź tego, co znajduje się w poszczególnych rozdziałach.

Rozdział I Teoretyczne podstawy pracy

Wprowadzenie teoretyczne powinno być zwięzłe, bezpośrednio związane z problemem pracy, przedstawiające kontekst teoretyczny stawianych hipotez/problemów oraz prezentować definicje kluczowych terminów. Należy przedstawić aktualny stan wiedzy, jak również luki w wiedzy uzasadniającej postawienie problemów i hipotez badawczych, niezbędna jest także prezentacja teorii/modelu teoretycznego w świetle, którego wyniki badań będą interpretowane.

Pytania i hipotezy badawcze powinny być ponumerowane i uzasadnione z powołaniem się na dotychczasowe badania z odnośnikami do literatury; pożądane jest stawianie hipotez kierunkowych wraz z uzasadnieniem kierunku różnic/zależności.

Rozdział II Metoda badań

Metoda użyta w pracy magisterskiej powinna być przedstawiona w taki sposób, aby możliwa była replikacja zrealizowanych badań. Należy określić typ badań (korelacyjne, eksperymentalne).

Sugerowana kolejność podrozdziałów w rozdziale Metoda:

1. plan badawczy
2. procedura – przebieg badania
3. narzędzia badawcze
4. planowane analizy statystyczne
5. charakterystyka populacji i uzasadnienie wielkości planowanej próby

Rozdział powinien zawierać operacjonalizację zmiennych, opis populacji i opis procedury doboru próby (uzasadnienie liczebności próby na podstawie analizy mocy testu i przewidywanej wielkości efektu/korelacji w populacji), przebieg badania (procedurę). Opis wykorzystanych narzędzi należy ograniczyć do najistotniejszych informacji dotyczących autorów oryginalnego narzędzia, autorów polskiej adaptacji, należy także przedstawić informacje dotyczące wartości psychometrycznej użytych narzędzi takie jak trafność i rzetelność.

Rozdział III Analiza i interpretacja wyników badań

Wyniki. Prezentacja wyników badań powinna być zwięzła i komunikatywna. Zapis wyników analiz statystycznych, tabel, rycin, odwołań/cytowań, powinien być zgodny z obowiązującymi standardami APA. Opis analiz statystycznych powinien być wyczerpujący i umożliwiający replikację badań. Tabele, schematy, czy też rysunki należy umieszczać w tekście pracy. Opis wyników badań powinien wychodzić prezentować wyłącznie fakty w postaci wyników analiz statystycznych, a nie ich interpretację.

Dyskusja wyników. Dyskusja uzyskanych wyników badań powinna być przeprowadzona w kontekście przyjętego modelu teoretycznego oraz wyników badań empirycznych zreferowanych we „Wprowadzeniu teoretycznym”. Ta część pracy nie powinna zawierać opisu wyników wykonanych analiz statystycznych np.: wyniki testów, korelacji itd. W tym podrozdziale należy zaprezentować wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz. Interpretacja wyników badań może wychodzić poza stwierdzone fakty w celu wyjaśnienia możliwych powodów ich zaistnienia. Wyniki należy omawiać konfrontując z literaturą przedmiotu. W dyskusji wyników należy zawrzeć omówienie **ograniczeń badań własnych**. Ponadto trzeba wskazać na perspektywy przyszłych badań. Warto także podać praktyczne implikacje badań (jaka jest wartość praktyczna wyników badań, jak można je wykorzystać poza obszarem badań).

Zakończenie powinno zawierać przypomnienie celu/problemu badawczego, metod weryfikacji hipotez oraz uzyskanych wyników. Należy także syntetycznie przedstawić wnioski wynikające z dyskusji wyników.

Bibliografia powinna być oparta na obowiązujących standardach APA: bez numeracji w porządku alfabetycznym (według nazwisk autorów) i chronologicznym (jeśli cytowane są prace tego samego autora/ów). Nie umieszcza się w bibliografii prac cytowanych pośrednio za innymi autorami. Zachowanie poprawnej struktury bibliografii ułatwia zastosowanie darmowych programów komputerowych takich jak Mendeley (www.mendeley.com) lub Zotero (www.zotero.org).

Spis tabel i spis rysunków z numeracją stron

Załączniki. Na końcu pracy należy załączyć wszystkie narzędzia wykorzystane podczas prowadzenia badań własnych w takiej formie w jakiej prezentowane były respondentom, w tym szczególnie instrukcje. W załącznikach można zamieścić także takie materiały jak zdjęcia, ryciny, czy tabele których prezentacja w rozdziale poświęconym metodzie i wynikom nie była konieczna, ale stanowią wartościowe uzupełnienie prezentowanych w tekście wyników badań lub umożliwia ich replikację.

WARIANT B

Strona tytułowa

Streszczenie w języku polskim i angielskim oraz **słowa kluczowe**

Spis treści z numeracją stron

Wstęp powinien określić znaczenie podjętych badań, wskazanie głównego problemu badawczego, jego osadzenie w aktualnej wiedzy psychologicznej oraz zapowiedź tego, co znajduje się w poszczególnych rozdziałach.

Rozdział I Teoretyczne podstawy pracy

Wprowadzenie teoretyczne powinno być zwarte, bezpośrednio związane z problemem pracy, przedstawiające kontekst teoretyczny stawianych hipotez/problemów oraz prezentować definicje kluczowych terminów. Należy przedstawić aktualny stan wiedzy, jak również luki w wiedzy uzasadniającej postawienie problemów i hipotez badawczych, niezbędna jest także prezentacja teorii w świetle, której wyniki badań będą interpretowane.

Rozdział II Metoda badań

Metoda użyta w pracy magisterskiej powinna być przedstawiona w taki sposób, aby możliwa była replikacja zrealizowanych badań. Należy określić typ badań (korelacyjne, eksperymentalne).

Sugerowana kolejność podrozdziałów w rozdziale Metoda:

1. problem badawczy
2. pytania i hipotezy badawcze
3. model badawczy
4. zmienne i ich charakterystyka
5. narzędzia badawcze
6. procedura – przebieg badania
7. charakterystyka badanej populacji

Rozdział powinien zawierać opis problemu badawczego. Pytania i hipotezy badawcze powinny być ponumerowane i uzasadnione z powołaniem się na dotychczasowe badania z odnośnikami do literatury; pożądane jest stawianie hipotez kierunkowych wraz z uzasadnieniem kierunku różnic/zależności. Powinien zostać przedstawiony model badawczy, zmienne, które muszą być zoperacjonalizowane. Opis wykorzystanych narzędzi należy ograniczyć do najistotniejszych informacji dotyczących autorów oryginalnego narzędzia, autorów polskiej adaptacji, należy także przedstawić informacje dotyczące wartości psychometrycznej użytych narzędzi takie jak trafność i rzetelność. Należy także przedstawić procedurę (przebieg) badania, jak również dokonać charakterystyki badanej próby.

Rozdział III Analiza i interpretacja wyników badań

Wyniki. Prezentacja wyników badań powinna być zwięzła i komunikatywna. Zapis wyników analiz statystycznych, tabel, rycin, odwołań/cytowań, powinien być zgodny z obowiązującymi standardami APA. Opis analiz statystycznych powinien być wyczerpujący i umożliwiający replikację badań. Tabele, schematy, czy też rysunki należy umieszczać w tekście pracy. Opis wyników badań powinien wychodzić prezentować wyłącznie fakty w postaci wyników analiz statystycznych, a nie ich interpretację.

Dyskusja wyników. Dyskusja uzyskanych wyników badań powinna być przeprowadzona w kontekście przyjętego modelu teoretycznego oraz wyników badań empirycznych zreferowanych we „Wprowadzeniu teoretycznym”. Ta część pracy nie powinna zawierać opisu wyników wykonanych analiz statystycznych np.: wyniki testów, korelacji itd. W tym podrozdziale należy zaprezentować wnioski wynikające z przeprowadzonych analiz. Interpretacja wyników badań może wychodzić poza stwierdzone fakty w celu wyjaśnienia możliwych powodów ich zaistnienia. Wyniki należy omawiać konfrontując z literaturą przedmiotu.

W dyskusji wyników należy zawrzeć omówienie **ograniczeń badań własnych**. Ponadto trzeba wskazać na perspektywy przyszłych badań. Warto także podać praktyczne implikacje badań (jaka jest wartość praktyczna wyników badań, jak można je wykorzystać poza obszarem badań).

Zakończenie powinno zawierać przypomnienie celu/problemu badawczego, metod weryfikacji hipotez oraz uzyskanych wyników. Należy także syntetycznie przedstawić wnioski wynikające z dyskusji wyników.

Bibliografia powinna być przygotowana w oparciu o obowiązujące Standardy APA: bez numeracji w porządku alfabetycznym (według nazwisk autorów) i chronologicznym (jeśli cytowane są prace tego samego autora/ów). Nie umieszcza się w bibliografii prac cytowanych pośrednio za innymi autorami. Zachowanie poprawnej struktury bibliografii ułatwia zastosowanie darmowych programów komputerowych takich jak Mendeley (www.mendeley.com) lub Zotero (www.zotero.org).

Spis tabel i spis rysunków z numeracją stron

Załączniki. Na końcu pracy należy załączyć wszystkie narzędzia wykorzystane podczas prowadzenia badań własnych w takiej formie w jakiej prezentowane były respondentom, w tym szczegółowe instrukcje. W załącznikach można zamieścić także takie materiały jak zdjęcia, ryciny, czy tabele których prezentacja w rozdziale poświęconym metodzie i wynikom nie była konieczna, ale stanowią wartościowe uzupełnienie prezentowanych w tekście wyników badań lub umożliwia ich replikację.

STANDARDY EDYTORSKIE

W pracy magisterskiej należy stosować zasady edycji prac naukowych z psychologii przedstawione w APA Manual, VII wydanie, w wersji polskiej: Skimina, E. Harasimczuk, J., Ciecuch, J. (2022). *Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA 7*, Wydawnictwo Liberi Libri. (pobrane z: <https://liberilibri.pl/wp-content/uploads/2022/04/Skimina-Harasimczuk-Ciecuch2022-APA7-PL.pdf> 15.12.2022)

Wybrane standardy edytorskie:

Format arkusza papieru	A4
Marginesy	Lewy: 2,54 cm; + na oprawę 1,27 cm Prawy: 2,54 cm / Górny: 2,54 cm, / Dolny: 2,54 cm
Czcionka	<ul style="list-style-type: none"> – Wybór czcionki bazowej tekstu głównego z czcionek podstawowych: Calibri 11 pkt, Arial 11 pkt, Georgia 11 pkt lub Times New Roman 12 pkt.; – Śródtytuł, np. tytuł rozdziału (wyśrodkowany, pogrubiony, pierwsze słowo zaczynające się wielką literą), wielkość czcionki bazowej plus 2 pkt.; – Śródtytuł 2, np. tytuł podrozdziału (wyrównany do lewej i prawej, pogrubiony, pierwsze słowo zaczynające się wielką literą), wielkość czcionki bazowej; – Śródtytuł 3, np. tytuł podpodrozdziału (wyrównany do lewej i prawej, pogrubiony, pisany kursywą, pierwsze słowo zaczynające się wielką literą), wielkość czcionki bazowej; – Tekst główny (wyrównany do lewej i prawej, normalny, pierwsze słowo rozpoczynające się od akapitu), wielkość czcionki bazowej; – Tabela wielkość czcionki w tytule i w adnotacji taka sama jak w tekście głównym – Rysunek wielkość czcionki w tytule i w adnotacji taka sama jak w tekście głównym
Kolor	Tekst pisany czarnym kolorem, pozostałe kolory dopuszczalne wyłącznie na rycinach, zdjęciach itd.
Interlinia	1,5 wiersza
Streszczenie w języku polskim (wymagane)	250 słów (maksymalnie); streszczenie powinno zawierać: główny cel/problem, podejście teoretyczne, osoby badane, typ badań (eksperymentalne/korelacyjne), kluczowe wyniki, znaczenie pracy dla teorii i praktyki badawczej
Streszczenie w języku angielskim (wymagane)	250 słów (maksymalnie); [streszczenie powinno być poprzedzone przetłumaczonym tytułem pracy]
Słowa kluczowe	Do streszczeń w każdym języku należy dołączyć słowa kluczowe (3-5).

Druk i oprawa	2 egzemplarze pracy magisterskiej/licencjackiej; (w tym jeden drukowany dwustronnie w miękkiej oprawie – do archiwum)
Wyrównanie tekstu	Wyrównanie linii pełne; do lewego i prawego marginesu
Wcięcie pierwszej linii akapitu	1,25 cm
Numeracja stron	Prawy dolny róg. Numeracja ciągła, liczona jest od strony tytułowej.
Objętość	Tekst pracy (bez strony, tytułowej, streszczenia, przypisów, bibliografii, załączników) powinien zawierać się pomiędzy 80 tysiącami a 120 tysiącami znaków (ze spacjami). Jeżeli zostanie to uzgodnione indywidualnie z promotorem i uzasadnione specyfiką pracy (np. seria badań), objętość pracy może być większa niż podane limity.
Szczegółowe zalecenia odnośnie tekstu pracy	<ul style="list-style-type: none"> – Opcja dzielenia wyrazów powinna zostać wyłączona; – Główny rozdział pracy powinien zaczynać się od nowej strony; – Symbole matematyczne lub statystyczne (z wyjątkiem liter greckich), powinny być napisane kursywą; – Nie należy używać pogrubień i podkreśleń w tekście; – Wyrazy pochodzenia obcego powinny być napisane kursywą (w nawiasie przedstawiamy tłumaczenie);
Styl tekstu	Treść pracy – napisana w formie bezosobowej; Opis badań – forma czasu przeszłego;
Podawanie wyników wnioskowania statystycznego	Wartość testu statystycznego, liczbę stopni swobody, poziom istotności, wielkość efektu – należy podać dokładne wyniki z odpowiednią liczbą miejsc po przecinku. Należy zamieścić notę wyjaśniającą zastosowania gwiazdek (np. $*p < 0,05$, $**p < 0,01$, $***p < 0,001$).
Sugerowana numeracja rozdziałów i podrozdziałów	Cyfrowa wielorzędowa, np. Rozdział I 1.1. Podrozdział pierwszy w rozdziale pierwszym 1.1.1. Podrozdział pierwszy w podrozdziale pierwszym 1.1.2. Podrozdział drugi w podrozdziale pierwszym 1.2. Podrozdział drugi w rozdziale pierwszym

<p>Rysunki (wszelkie graficzne przedstawienia informacji w pracy, które nie są tabelami, włączając wykresy, schematy, zdjęcia i inne.)</p>	<p>Po podpisie Rysunek X, zapisanym pogrubioną czcionką, oraz po jego tytule – zapisanym kursywą, bez pogrubienia nie stawia się kropek), Należy numerować wszystkie rysunki obecne w pracy cyframi arabskimi w takiej kolejności, w jakiej pojawiają się w tekście.</p> <p><i>Przykład jak umieszczać w tekście pracy:</i> Rysunek 1 <i>Przykładowy rysunek</i></p> <p><i>Źródło:</i> Kowalski, A. (2022). ...</p>
<p>Tabele</p>	<p>Po podpisie Tabela X, zapisanym pogrubioną czcionką, oraz po jej tytule – zapisanym kursywą, bez pogrubienia nie stawia się kropek), Należy numerować wszystkie tabele obecne w pracy cyframi arabskimi w takiej kolejności, w jakiej pojawiają się w tekście.</p> <p><i>Przykład jak umieszczać w tekście pracy:</i> Tabela 1 <i>Przykładowa tabela</i></p> <p><i>Źródło:</i> Kowalski, A. (2022). ...</p>
<p>Numeracja tabel i rysunków</p>	<p>ciągła</p>
<p>Odwołania do bibliografii</p>	<p>Standardy APA 7</p>

Akceptacja Wydziałowej Rady ds. Kształcenia, 13 listopada 2024